

KARNE ZAMANI

SUR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ BÜLTENİ

Yine bir karne dönemindeyiz. Çocuklar hesaplamalara başladılar bile. Tatil heyecanı daha ağır basıyor görünse de, bilin ki öncelikli olarak “notlarım ne olacak?” ardından ve daha önemlisi, “ailem ne düşünecek?” soruları, çocuklarımızın zihnini bir hayli meşgul etmekte. Kiminin içi rahat, kimi ise çok çok ince hesaplar peşinde.

NEDİR BU KARNE?

Karne, ilköğretim ve orta-öğretim öğretimi veren okullarda, her öğretim dönemi sonrasında öğrenciyi ve öğrenci bilgilendirme amaçlı verilen, öğrencilerin ders başarı puanlamalarını gösteren belgedir. Peki, bundan ibaret midir? Ne yazık ki hayır... Bizdeki

gelenek gereği, karne çocukların aileleri tarafından da değerlendirilmesine neden olur. Hatta her bir karne, sadece çocuğun öğrendiği derslere dair değil, adeta yaşam başarısına dair değerlendirmeymişçesine değer görmektedir. Dolayısıyla aldıkları her karne ile, çocuklarımız da “bu dönem dersleri nasıl öğ-

renmişim?” sorusuna değil, “ben nasıl biriyim?” sorusuna da yeni yanıtlar oluşturmaktadır. Yani alınan her karne ve her karne dönemi, çocuklarımızın kendileri ve kendi performans algılarında önemli değişiklikler yaratmaktadır.

ANNE VE BABALAR DEĞERLENDİRMEYİ NASIL YAPMALI?

Okulda, çocuklardan çok çeşitli alanlarda birden başarılı olmasını bekleriz. Anne-babaların dikkat etmesi gereken konuların başında çocuğun bireysel özellikleri, genel kapasitesi ve güçlü olduğu alanlar gelmelidir. Bunların iyi bilinmesi ve çocuğun başarısının aldığı notlara indirgenmemesi son derece önemlidir.

Artık sadece bir tek “zeka” veya “yetenek” olmadığını biliyoruz. Bu nedenle, çocuğunuz,

örneğin matematik dersinde zorlanmakta ise onun yeterince akıllı olmadığını düşünmek hatadır. Bir çocuğun sözel veya sayısal alanlara, müziğe, spora ya da doğa bilimlerine karşı bir eğilimi olabilir. Çok az kimse birçok değişik alana eşit derecede ilgi duyabilir, dolayısıyla da bazı alanlara doğası gereği kendini daha yakın hisseder, diğerlerini de mecbur olduğu için öğrenir.

BİR KARNENİN İYİ VEYA KÖTÜ OLMASI NEYE GÖRE DEĞERLENDİRİLİR?

Diğer bütün performanslar gibi karnedeki duruma bakarak bir çocuğu, bir insanı değerlendirmek, yani sadece sonuçtan yola çıkarak bir yargıya varmak anne-babaları yanlış noktalara götürebilir. Karne bir sonuçtur; bir anlamı vardır tabii ki, ancak yine de önemli olan bu sonuca götüren “süreci” iyi değerlendirmektir.

Ailelerin fark etmesi gereken çocuğun çok da yatkınlığı ya da merakı olmadığı halde, bir konuda bir şeyler öğrenme konusunda ne kadar çaba gösterdiği. Çocuk o dersi önemser ve anlamak için elinden geleni yaparsa, çaba gösterirse artık getirdiği karne notunun pek de önemi kalmaz, kalmamalıdır.

AİLEYE DÜŞENLER?

Bir yandan çocuklarını çok iyi gözlemlemeli ve tanımalı, diğer yandan da çocuklarına öğrenmenin zevkini verebilmelidirler. Bunların dışında, çocuğun daha okula başlamasını beklemeden, onlara çeşitli sorumluluklar vermeli, zamanlarını planlamayı, işlerini sıraya koymayı öğretmelilerdir. Çalışmanın, harcanan bir emek sonucu başarı kazanmanın zevki, kutsallığı çocuğa yine küçük yaştan itibaren anlatılmalıdır.

Karnelerin çocuğunuzun yaptıklarının sadece bir kısmını ölçtüğünü, her şey olmadıklarını unutmayın.

İYİ KARNE NEDİR?

Çocuk, karnesini bir dönemin sonunda eline aldığı anda, büyük bir iç rahatlığıyla “Evet, elimden geleni yaptım, yapabileceğim en iyisi buydu” diyebilirse o karnenin iyi bir karne olduğu düşünülebilir.

NOTLAR KÖTÜ. ÇOÇUĞUM NELER YAŞIYOR?

Aldığı karne karşısında mutluluk duyan öğrenci sayısı genelde azdır. Çoğu öğrenci, karnesinin çabasını yeterince yansıtmadığı görüşündedir, ya da yeterince çalışmadığını bilir ve gelen kırık notları nasıl düzeltereceğinin endişesini yaşamaya başlar. Karne, bir değerlendirme olduğu için, çocuğun aklına, notla yapılan bu değerlendirmelerin, çevre tarafından da nasıl değerlendirileceği gelir. Anne-babanın, diğer akrabaların, arkadaşların, öğretmenlerin gözünde ne durumda olacağını sanki karne notları belirlemektedir.

Notları yüksek olan çocuk “iyi ve akıllı”, düşük olan çocuk da “tembel ve sorumsuzdur. Ailelerin karne karşısında heyecanlarını çok da dışa vurmaları önemlidir. Olumlu ya da olumsuz duyguları fazlasıyla çocuğa yansıtmak, onun kendini değerlendirmesinde sürekli başkalarına bağımlı hale gelmesine neden olur. Ancak, önemli olan çocuğun kendi kendini doğru olarak değerlendirmeyi öğrenmesi, kendi kendini eleştirmesi ve gitmesi gereken yönü kendi kendine bulmasıdır.

EVDEKİ DEĞERLENDİRME..

Öğretmenlerin, çocuğun okul başarısını değerlendirip verdikleri notların, bir de evde aileler ile birlikte değerlendirilmesi önemlidir. Çocukla, bir öğrenci olarak bulunmayı hayal ettiği konum konuşulur. Sonra çocuk bu konuma ulaşmak için neler yapması gerektiğini düşünür ve belki de ailesinden fikir alır.

Daha sonra bu ideal durumun sağlanması için sahip olunan destekler ve bu durumun önündeki engeller konuşulur.

Bu engellerin aşılması için birlikte planlar yapılabilir. Bu süreçte, çocuğun kendi istediği gibi bir öğrenci olursa bunun kısa ve orta vadedeki sonuçlarının ne olacağı, bu planlarının dışına çıkarsa nelerle karşılaşacağı son derece net olmalıdır.

Daha sonra bu hedeflerine ulaşmak için nelerin ona destek, nelerin engel olduğu saptanmalıdır. Bu verilerin ciddiye alınması ve bunlara yönelik stratejiler oluşturulması önemlidir.

UNUTMAYIN..

Okul çağındaki hiçbir çocuk sadece öğrenci değildir, onun da herkes gibi birçok farklı yönü vardır. Çocuğun her ne boyutta olursa olsun başarılarını fark etmek, bunları takdir etmek, öne çıkarmak onun kendine güvenini arttıracak, kendiyi gururlanmasını sağlayacaktır. Unutulmamalıdır ki, sonuç değil süreç önemlidir. Çocuğa tüm geribildirimler, sonuç için değil, içinde bulunduğu süreç için verilmelidir. Gösterdiği çabayı takdir etmek, bulduğu çözüm yollarını övmek, ona inanıldığını göstermek çok önemlidir.

VELİLERE TAVSİYELER..

- **Çocuğunuzla akademik performansı hakkında sık sık konuşun.**
Karneler verilene kadar beklemeyin- genellikle çok gecikmiş olursunuz.
- **Beklentilerinizi çocuğunuza açıkça anlatın.**
Ayrıca beklentilerinizin çocuğunuzun beceri seviyesine uygun olmasına dikkat edin.
- **Çocuğunuzla beraber akademik hedefler belirleyin.**
Bunlar uzun ve kısa dönemli olmalı ve çocuğun yaşına uygun olmalıdır.
- **Sorunlu alanları çocuğunuzun öğretmeniyle konuşun.**
Performans problemlerine sebep olan beceri eksikliklerinin önceden belirlenmesi gerekir.
- **Çocuğunuzun öğretmeniyle tanışın.**
Okulun çocuklara sunduğu imkanları inceleyin, örneğin etütler, çalışma alanları ya da internet desteği gibi.

- **Çocuğunuzla beraber bir çalışma planı belirleyin.** Çocuğunuzun rutin çalışma alışkanlıkları belirlemesi gerekir ve ödevleri ya da sınavları için günlük belli bir zaman ayırmalıdır.
- **Çocuğunuzun başarısını fark edin ve takdir edin.** Örneğin bir ilkokul çocuğuna sınıftaki davranışları düzeldiği için ne kadar memnun olduğunuzu söyleyebilirsiniz.

- **Bir problem fark ederseniz yardım alın.** Çocuğunuzun daha iyisini yapacağına dair söz vermesine kanmayın. Bazı problemleri bir yetişkinin yardımı olmadan çözemeyebilir.
- **Okulun rehber öğretmeniyle iletişimde olun.** Okul ve ev arasındaki bağlantı önemlidir. Rehber öğretmenler ana karneler arasında ilerleme raporları isteyebilir ve öğretmenlerle, velilerle ya da öğrencilerle toplantılar düzenleyebilir.

- **Çocuğunuzun motive eden şeyleri bulun.** Olumlu motive ediciler video oyunları, CDler, konser biletleri gibi ödülleri olabilir. Ya da telefon kullanımı ya da internet kullanımını sınırlamak, arkadaşlarıyla görüşmelerini sınırlamak ve diğer ayrıcalıklarını ortadan kaldırmak gibi sınırlamalar getirilebilir.

**KARNE
HER ŞEYİN SONU
DEĞİL!!!
YENİ BAŞLANGIÇLAR
İÇİN
DEĞERLENDİRME
YAPMAKTIR.**

**İNÖNÜ CADDESİ ŞERAN PLAZA KAT: 5 NO: 45
SUR/DİYARBAKIR
SUR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA ERKEZİ**

